

III Festa Estellés

Un dels màxims poetes

El col.lectiu castellonenc Pont Cooperativa de Lletres honra al gran poeta valencià Vicent Andrés Estellés

Vicent Jaume Almela

Pobles i ciutats any rere any, des de 2010 venen sumantse a la crida de l'escriptor valencià Josep Lozano, impulsor de la 'Festa Estellés' que proposava recordar el poeta amb "un plat típic de la nostra gastronomia, un bon vi de la terra i la lectura de poemes d'Estellés". Així, fa tres anys que des de setembre, mes del natalici del poeta de Burjasot, se celebren menjars, recitals poètics, passejades o concerts amb l'objecte de cohesionar-nos honorant un dels nostres màxims poetes, Vicent Andrés Estellés, en un acte festiu i vindicatiu de la nostra cultura, que tan necessitada està de pautes culturals i de celebracions identitàries.

ELS INICIS

Vicent Andrés Estellés, fill d'una família de forners, naix a Burjasot el 4 de setembre de 1924, des de ben menut sent una gran passió per escriure en la seua llengua, les primeres temptatives, però no van ser al camp de la poesia, com hom podria esperar, sinó el teatre. Una vegada acabats els estudis primaris i després de varies vici-situts, decideix estudiar periodisme a Madrid. Tres anys després de finalitzar el servei militar, en 1948 comença a treballar en el diari Las Provincias de València. Des de el punt de vista literari, al principi dels anys cinquanta, entra en contacte amb la tertúlia que mantenía l'editorial Torre; és en aquest cercle on inicia la seua amistat amb intel.lectuals de la talla de Manuel Sanchis Guarner o Joan Fuster. Del seu treball en Las Provincias (1948-1978), Estellés ha de veure com la direcció, amb la que mantenía discrepancies ideològiques, organitzà campanyes agressives contra aquelles persones --amics seus-- que fan esforços pel dreçament cultural i lingüístic dels valencians.

La seua primera publicació fou 'Ciutat a cau d'orella' (1953), a la que seguirien, entre altres, 'La nit' (1956), 'Donzell amarg' (1958), 'L'amant de tota la vida' (1965), 'Lletres de canvi' (1970) i 'Primera audició', L'inventari clement, 'Llibre de les meravelles' i 'La clau que obri tots els panys', tots ells en 1971. A partir d'aquest moment comença a ser reconegut i es publica l'anomenada obra completa, que inclou entre altres Sonata a Isabel (1990).

LA SEUA OBRA, LA SEUA VIDA
L'obra de Vicent Andrés Estellés és el testimoni intens de la seua vida. En ell obra i vida no es po-

► Una nodrida participació de poetes del Pont Cooperativa de Lletres va participar en l'acte homenatge al poeta valencià.

► Vicent Andrés Estellés, figura clau de la nostra literatura.

Primera obra

'Ciutat a cau d'orella' fou la seua primera publicació, editada fa quasi sisanta anys

Autor premiat

L'any 1978 va ser guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes

den separar. Des de els inicis, l'horror i la misèria del temps viscut generen en Estellés una reacció per mitjà del vers, i la veu del poeta es posa al servei del combat. La poesia estellasiana esdevé aleshores col.lectiva: "Assumiràs la veu d'un poble / i serà la veu del teu poble". L'experiència personal dóna peu a la reflexió moral i la preocupació social. La singularitat de la seua extensa producció, rau en el fet de contenir una gran diversitat de modalitzacions, totes sota un mateix jo, sota la mateixa personalitat poètica.

De l'Estellés combatiu passem, amb la més senzilla naturalitat, al líric, del culte i acadèmic, al demòtic, erotisme que impregna una part important de la seua poesia. El lector de l'obra estellasiana s'hi identifica perquè reconeix en els seus versos la crònica de la seua vida, del seu poble, de la seua ciutat, del seu país. Uns referents que són del poeta, però que poden ser alhora, els de tots i cadascú de nosaltres.

El 1978 va ser guardonat amb la màxima distinció literària dins del món de la literatura catalana, amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes. I al 1984 rep

el reconeixement institucional al País Valencià amb el Premi de les Lletres Valencianes. El poeta ens deixaria el 27 de març de 1993 als seixanta-nou anys

HOMENATGE

La ciutat de Castelló se ha unit aquest any a la III 'Festa Estellés', mitjançant el recital que va organitzar la associació cultural el Pont Cooperativa de Lletres. L'acte que va tenir lloc el dijous passat 4 d'octubre al Centre Municipal de Cultura, del cèntric carrer Antonio Maura, amb micròfon obert a la participació del públic, va contar amb una nodrida participació de poetes del Pont, composta per Josep Lluís Abad, Antoni Albalat, Vicent Jaume Almela, Joan Andrés Sorribes, Joan Campos, Susanna Lliberós, Mònica Meló, Manel Pitarch, Josep Porcar i Isabel Marín, que digueren poemes emblemàtics del 'Llibre de mera-valles' i de les 'Horacianes', però també altres menys coneguts.

Finalment, un del seus membres, el cantautor tardívol Artur Álvarez i Boix, va interpretar el poema 'Ací em pariren i ací estic'. Un sentit homenatge a una figura clau de les nostres lletres. ■